

Procedurer for mere lokal pasning og fremrykning af dagtilbudsbyggerier i større byudviklingsområder

10. august 2026
Side 1 af 4

Formål og Baggrund

Aarhus Kommune skal være en attraktiv kommune for børnefamilier. Her spiller det en stor rolle, at der er pasnings- og fritidstilbud samt en skole i lokalområdet. Mange forældre har et stort ønske om, at deres børn går i dagtilbud i deres lokalområde sammen med de børn, som de senere skal gå i skole med.

Børn og Unge, Teknik og Miljø, Borgmesterens Afdeling

Forligspartierne bag Budget 2026 er derfor enige om; *at der er behov for at dagtilbudsbyggeri kan fremrykkes, når der opstår lokale kapacitetsudfordringer. Det skal ske ved, at det skal være muligt at fremrykke udbygningsbehovet i større byudviklingsområder med op til to år. Anvisning af pladser sker fortsat inden for kommunens tre garantidistrikter, men der skal afsøges muligheder for at skabe mere fleksibilitet i forhold til at kunne lave kapacitetsudvidelser, når der inden for et specifikt lokalområde er pres på kapaciteten.*

Sag: EMN-2023-003954
Dokumentnummer:
15451590

Sagsbehandlere:
Ninna Elisabeth Holm
Cecilie Bach-Varneskov
Tinne Nyby
Louise Skov
Lars Hennelund
Karina Holme Krøjgaard

Nedenfor har Børn og Unge, Borgmesterens Afdeling og Teknik og Miljø skitseret et forslag til procedure for fremrykning af dagtilbudskapaciteten, for at sikre bedre muligheder for lokal pasning i større byudviklingsområder. Der er således tale om et serviceløft i udvalgte områder i forhold til den almindelige model for udbygning.

De overordnede principper

Fremrykning af dagtilbudsbyggeri kan ske efter følgende overordnede principper:

- Der skal være et vedvarende behov for mere kapacitet i det pågældende skoledistrikt.
- Med den nuværende praksis, kan der igangsættes behov, der kan dokumenteres på fire års sigte (hvis det også er vedvarende). Med denne procedure bliver det muligt i større byudviklingsområder at udbygge kapaciteten til behovet seks år fremme, såfremt øvrige kriterier for fremrykningen er gældende. Der kan altså igangsættes byggeri til ibrugtagning fire år fremme på baggrund af behovet på seks års sigte.
- Pladssituationen i de omkringliggende skoledistrikter tages med i vurderingen af hvorvidt der er et lokalt behov for fremrykning.
- Fremrykning kan alene ske i større byudviklingsområder, som det er defineret i kommuneplanen og som ligger udenfor Ringvejen.
- Forligspartierne har forudsat at de øgede anlægsudgifter forbundet med lokal fremrykning i større byudviklingsområder kan afholdes inden for pladsbehovsreserven. Pga. de opdaterede enhedspriser er denne forudsætning ikke længere mulig. Såfremt byrådet ønsker at vedtage den nye procedure jf. beskrivelse i nærværende, skal der derfor afsættes en reserve på 33,9 mio. kr., svarende til en 6-

10. august 2026
Side 2 af 4

grupper institution på en særskilt reserve til at dække potentiel merudbygning, der ikke alene er fremrykning. Med proceduren vedtages det, at der maksimalt kan udbygges 12 dagtilbudsgrupper i den kommende fireårs budgetperiode af hensyn til afprøvningen af de nye kriterier.

- Anvisning af pladser sker fortsat inden for kommunens garantidistrikter, men forskellen er, at der for større byudviklingsområder kan igangsættes byggeri, uden at der skal kunne påvises et behov på garantidistriktsniveau.

De nye principper evalueres forud for budget 2031 med særligt fokus på de økonomiske og klimamæssige konsekvenser.

Fremrykning af udbygningsbehov

Fremrykning af udbygningsbehov kan ske med op til to år i større byudviklingsområder med betydelig boligudbygning og tilflytning. Fremrykningen er et supplement til den eksisterende pasningsgarantimodel og vurderingen vil – ligesom i den nuværende praksis – bero på en samlet vurdering på baggrund af flere faktorer, herunder pladssituationen i de omkringliggende områder og om der er andet planlagt kapacitet på vej.

Fremrykning kan alene finde sted i skoledistrikter med et forventet fremtidigt kapacitetsbehov, hvor en tidligere etablering vurderes at kunne reducere risikoen for lokale kapacitetsunderskud og sikre, at investeringer i dagtilbud målrettes områder hvor behovet – og tilflytningen – er størst.

Definition af større byudviklingsområder

Ved større byudviklingsområder forstås områder, hvor der som følge af planlagt byudvikling forventes en væsentlig tilvækst af boliger, stor tilflytning og dermed en øget tilgang af børn i dagtilbudsalderen.

Afgrænsningen af et større byudviklingsområde tager udgangspunkt i den gældende Kommuneplan – på nuværende tidspunkt Kommuneplan 2025¹, hvor byrådet har udpeget områder, der skal rumme væsentligt tilvækst af boliger de kommende år, i forhold til, hvad der aktuelt er i området.

Byvækstområderne tilgodeser især vækst i oplandsbyer, mens større tilvækst i boliger og erhverv i indre Aarhus er fokuseret i de kendte udviklingsområder. Der medtages alene områder udenfor Ringvejen, idet det vurderes, at beslutningen om lokal pasning handler om at udbygge kapaciteten i områder med geografiske større afstande til nabodistrikterne.

Et større byudviklingsområde defineres i denne procedure som *områder, hvor den forventede boligudbygning medfører en dokumenterbar stigning i*

¹ [Dokumentvisning](#) s. 27-31

antallet af børn i dagtilbudsalderen, jf. kommunens befolknings- og kapacitetsprognoser.

10. august 2026
Side 3 af 4

Afgrænsningen baseres på prognoser for boligudbygning og børnetal, frem for på faste geografiske grænser eller navngivne byområder. Dermed sikres en dynamisk og fremadskuende vurdering, hvor både boligudvikling og børnetilvækst indgår som forudsætninger.

Serviceudvidelse

Det bemærkes, at proceduren kan udløse merudgifter i forhold til garantidistriktsmodellen, hvis der udbygges lokalt i områder, som ikke ellers kunne igangsættes. Dermed er der tale om et serviceløft. I tilfælde hvor der udbygges i et område med samlet behov på garantidistriktsniveau, vil det hovedsageligt være tale om tidsforskydninger af byggeri, der forventes at være igangsat, men blot realiseres to år tidligere.

Samlet vurdering og anvendelse

Proceduren skal sikre, at udbygning af dagtilbudskapaciteten sker rettidigt og målrettet i områder med stor og hurtig tilflytning, samtidig med at den overordnede pasningsgaranti og den økonomiske styring fastholdes.

Ved at knytte fremrykning til en markant lokal udvikling (på skoledistriktsniveau) i større byudviklingsområder skabes der et balanceret grundlag for fleksibilitet.

Trin-for-trin procedure

Trin 1: Vurdering af børne- og kapacitetsprognose

Børn og Unge vil i forbindelse med de årlige befolknings- og kapacitetsprognoser foretage den sædvanlige vurdering af:

- forventet tilvækst i antallet af børn i dagtilbudsalderen inden for hvert skoledistrikt og garantidistrikt.
- den eksisterende og planlagte dagtilbudskapacitet inden for hvert skoledistrikt og garantidistrikt.
- om der er større områder med boligudbygning, hvor der kan være behov for fremrykning af dagtilbudsbyggeri.

Med denne procedure, kan trin to desuden igangsættes, hvis der er et behov i udvalgte skoledistrikter med byudvikling, også uden et samlet behov på garantidistriktsniveau. Kriterierne beskrives herunder.

Trin 2: Vurdering af fremrykningsbehov

Hvis der er skoledistrikter, hvor der efter indmeldingerne på baggrund af trin 1 fortsat kan dokumenteres et vedvarende behov for flere pasningspladser, vurderes det, om:

- området er klassificeret som et større byudviklingsområde, jf. gældende kommuneplan og er placeret udenfor Ringvejen.
- en fremrykning på op til to år kan mindske risikoen for lokale kapacitetsunderskud inden for det pågældende skoledistrikt, hvor der forventes en større byudvikling.
- pladssituationen i de omkringliggende skoledistrikter kan afhjælpe lokalt behov for fremrykning.
- der i lokalområdet er reelle muligheder for at udbygge kapaciteten i form af arealreservationer, omdanne eksisterende ejendomme eller tomme grunde. Dette sker i samarbejde med Aarhus Ejendomme.
- fremrykningen understøtter en mere rettidig og sammenhængende kapacitetsudbygning.

Det vil være en forudsætning for igangsætning, at alle ovenstående kriterier er opfyldt.

10. august 2026
Side 4 af 4

Trin 3: Inddragelse af Borgmesterens Afdeling og Teknik og Miljø, Aarhus Ejendomme

Børn og Unge orienterer og drøfter med Borgmesterens Afdeling og Aarhus Ejendomme om de er enige i vurdering om at fremrykke et behov med op til to år.

Trin 4: Beslutning

Hvis der på tværs af Børn og Unge, Borgmesterens Afdeling og Teknik og miljø, Aarhus Ejendomme er enighed om, at behovet for at udbygge dagtilbudskapaciteten i et større byudviklingsområde kan fremrykkes, indmelder Børn og Unge behovet til Teknik og Miljø, Aarhus Ejendomme, hvorefter der udarbejdes en fælles byrådsindstilling og foretages en vurdering af de økonomiske konsekvenser ved fremrykning, herunder om udgiften kan afholdes inden for de afsatte midler.